

Brezolupský spravodaj

pre občanov obce Brezolupy a Jerichov

Ročník: I.

Číslo 3

III. štvrťrok 2011

OBSAH:

Prihovor starostky obce

Obecný úrad

Rekonštrukcia elektroinštalácie OcÚ

Samospráva obce – Program dávok potravín

Informácie pre občanov a aktivity

Obec Brezolupy – Starostovia a richtári Brezolúp

Rímskokatolícka cirkev v Brezolupoch

Partnerstvo a cezhraničná spolupráca

Obec Brezolupy

Obec Milotice

Organizácie v Brezolupoch:

Klub dôchodcov

Klub slovenských turistov

Telovýchovná jednota

ZŠI pre žiakov s NKS a ŠMŠ

Spoločenská rubrika

Zdravý životný štýl

Rady a recepty pre gazdinky

Pár myšlienok, vždy s úsmevom

Návratka - pripomienky, návrhy a a postrehy

Prihovor starostky obce

Vážení spoluobčania,

leto sa pomaly končí, prichádza jeseň a spolu s ňou aj tretie číslo nášho Obecného spravodaja. Teší ma, že sa nám darí naplniť jeho stránky aktuálnymi informáciami v pravidelných rubrikách. Je mi však ľúto, že napriek úsiliu ľudí, ktorí tieto stránky tvoria, nedostali sme spätné ohlasy z radov Vás - obyvateľov obce. Uvítali by sme Vaše postrehy, námety, pretože tieto obecné noviny sú najmä o živote našej obce, o udalostiach, aktivitách, ale aj problémoch, ktoré sa týkajú nás všetkých.

Určite ste postrehli, že v našich príspevkoch sa postupne snažíme odkrývať históriu našej obce. Najmä pre tie mladšie generácie je prínosom, ak okrem faktov, ktoré sa dočítajú, uvidia aj dobové fotografie. Preto vás milí spoluobčania, aj touto cestou prosím, ak máte vo svojich albumoch fotografie, ktoré zachytávajú život v minulosti, aby ste ich nám zapožičali. Po ich spracovaní Vám ich samozrejme vrátime. Takéto dokumenty sú nenahradiťelné a budú uchované pre nasledujúce pokolenia.

Uvedomujeme si, že kvalita týchto výtlačkov nezodpovedá mnohým predstavám, no ubezpečujem Vás, že hľadáme finančné možnosti, aby sme mohli postupne prejsť na väčší formát a kvalitnejšiu tlač. Zatiaľ naše obecné noviny tlačíme svojpomocne. Môžem Vás však potešiť jednou informáciou. V najbližších dňoch bude aktualizovaná a doplnená webová stránka obce www.obecbrezolupy.sk, kde okrem iného nájdete aj všetky tri doterajšie čísla v pôvodnom prevedení.

Na záver mi dovoľte, aby som Vám v mene svojom aj v mene poslancov obecného zastupiteľstva zaželala príjemné prežitie brezolupských hodov v kruhu svojich najbližších a priateľov.

Rekonštrukcia elektroinštalácie v budove obecného úradu

Centrom spoločenských udalostí, kultúrnych podujatí a vôbec verejného diania v našej obci je budova Obecného úradu. Táto budova, ktorá je vo vlastníctve obce bola postavená svojpomocne v roku 1964. Vďaka vtedajšej dobrovoľnej a nezištnej práci mnohých ľudí slúži obyvateľom obce dodnes. Zub času sa však neúprosne podpísal aj do múrov tejto stavby. Čo bolo finančne možné, to sa opravilo, zrekonštruovalo: dvere, okná, strecha, kúrenie, podlaha v sále, hygienické zariadenia Elektroinštalácia kultúrneho domu však od svojho nainštalovania zatiaľ neprešla rozsiahlejšou modernizáciou a počas celej doby používania sa vykonávala len bežná údržba. Elektroinštalácia je vedená Al /hliníkovými/ vodičmi v sústave TN-C (dvojvodičová). Takto zhotovená elektroinštalácia už nevyhovuje súčasne platným normám STN, najmä STN 33 2000-4-41, STN 33 2000-5-52, a STN 33 200-5-54. Z tohto dôvodu predložila obec Brezolupy Ministerstvu financií Slovenskej republiky žiadosť o poskytnutie dotácie na Rekonštrukciu elektroinštalácie kultúrneho domu a obecného úradu. Vďaka chválenej dotácii vo výške 6000 € /podmienkou bola 10%-ná spoluúčasť obce/ môže byť potrebná rekonštrukcia v zmysle platných predpisov následne realizovaná. Plánovaná rekonštrukcia sa bude vykonávať postupne po etapách a jednotlivých úsekoch tak, aby bol zachovaný prevádzkový režim budovy. Elektromerový rozvádzač, v ktorom bude meranie spotreby elektrickej energie zrekonštruovaný tak, že budú z neho napájané jednotlivé podružné rozvádzače. Tieto budú určené pre nasledovné časti budovy:

- javisko a príslušenstvo priestory
- hlavná sála KD a príslušenstvo priestory
- kancelárie OcÚ
- suterén
- knižnica, archív, balkón, kancelária Informačného centra

Pri rekonštrukcii sa vymenia všetky vedenia vodičmi Cu /medenými/ v počte a priereze podľa súčasne platných noriem STN, vymenia a doplnia sa všetky podružné istice rozvádzače aj s náplňou.

Pre nás, občanov je táto budova neodmysliteľnou súčasťou života. Je to miesto nielen vybavovania úradných záležitostí, ale aj miesto organizovania rôznych akcií a podujatí počas celého roka. Preto nás úprimne teší, že sa nám podarilo získať dotáciu na ďalšiu rekonštrukciu tejto budovy. Veď ako sa hovorí: Babka k babce budú kapce.... alebo: Čo je doma, to sa ráta... .

Ing. Ján Kozinka, spracovanie technickej časti

SAMOSPRÁVA OBCE

Program dávok potravín v roku 2011 v Slovenskej republike

Slovenská republika sa v roku 2011 zapojila do Programu dávok potravín pre najodkázanejšie osoby z intervenčných zásob. Program je financovaný z Európskeho poľnohospodárskeho a záručného fondu a na Slovensku ho administruje Pôdohospodárska platobná agentúra. V roku 2011 k programu distribúcie potravín sa pripojila aj Slovenská republika.

Hlavným cieľom distribúcie potravín je pomôcť osobám v núdzi tým, že im budú dodané potraviny - pšeničná hladká múka a bezvaječné cestoviny.

Poberatelia pomoci:

- deti v náhradnej rodinnej starostlivosti
- fyzické osoby, ktoré sú poberateľmi dávky v hmotnej núdzi a príspevku k dávke

- poberatelia dôchodku, ktorých výška dôchodku nepresahuje 305 EUR (nepracujúci poberatelia starobného, predčasného, invalidného dôchodku).

Prvým krokom je zostavenie zoznamu príjemcov pomoci Obecným úradom. Pri preberaní dávky potravín sa každý príjemca preukáže platným občianskym preukazom a potvrdením/rozhodnutím nasledovne:

- v prípade detí v náhradnej rodinnej starostlivosti, osoba, ktorá ma dieťa zverené do osobnej starostlivosti predloží k nahliadnutiu rozhodnutie súdu
- fyzické osoby, ktoré sú poberateľmi dávky v hmotnej núdzi a príspevku k dávke, predložia potvrdenie, ktoré vydá príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
- poberatelia dôchodku, ktorých výška dôchodku nepresahuje 305 EUR (nepracujúci poberatelia starobného, predčasného, invalidného dôchodku) predložia k nahliadnutiu rozhodnutie Sociálnej poisťovne o priznaní dôchodku v roku 2011, alebo rozhodnutie o valorizácii dôchodku od 1.1.2011, alebo potvrdenie Soc. poisťovne o výške poberaného dôchodku. Nezapočítava sa vdovský dôchodok.

Potraviny budú dodané v skupinových obaloch s hmotnosťou 10 kg. Každý skupinový obal bude obsahovať 10 kg pšeničnej hladkej múky v spotrebiteľských baleniach po 1 kg alebo 10 kg bezvaječných cestovín v spotrebiteľských baleniach po 0,5 kg. Obaly určené pre spotrebu budú označené textom „Pomoc EÚ! a doplnené zobrazením vlajky EÚ. Maximálny limit pre 1 osobu je 20 kg hladkej múky a 20 kg bezvaječných cestovín. **V záujme zabezpečenia skorej distribúcie potravín žiadame tých obyvateľov, ktorých sa tento program týka, aby sa najneskôr do 30. septembra 2011 nahlásili v kancelárii Obecného úradu Brezolupy.** Bližšie informácie Vám poskytneme na tel. č. 038/7660233, alebo podrobnejšie informácie si môžete získať z internetovej stránky Pôdohospodárskej platobnej agentúry.

Potvrdenia podané po tomto termíne nebudeme akceptovať. Ďakujeme za porozumenie !

Informácie pre občanov a poriadané aktivity

- **Novela stavebného a trestného zákona** – Na základe oznámenia Krajského stavebného úradu v Trenčíne dávame do pozornosti skutočnosť, že by malo dôjsť k významným novelám stavebného a trestného zákona, v zmysle ktorých budú orgány štátneho stavebného dohľadu, ktorými sú Slovenská stavebná inšpekcia a Krajský stavebný úrad, stavebný úrad a špeciálny stavebný úrad oprávnení vykonávať kontrolné prehliadky stavieb a na základe zistených skutočností ukladať opatrenia s uložením vysokých pokút pri ich porušovaní.
V súlade s navrhovanými zmenami už nebude možné dodatočne vydať stavebné povolenie, kolaudačné rozhodnutie, ani povolenie drobnej stavby. **Preto Vás dôrazne žiadame, aby ste najneskôr do konca októbra 2011 požiadali príslušný stavebný úrad v Brezolupoch o vydanie takýchto povolení na stavby, ktoré ste bez príslušného povolenia postavili.** V opačnom prípade, ak orgán štátneho stavebného dohľadu po novele zákona zistí nepovolenú stavbu, bude musieť vyvodzovať tvrdé postihy voči majiteľom, nakoľko majitelia nepovolených stavieb sa dopustia v mnohých prípadoch nielen priestupku, ale aj trestného činu. Túto skutočnosť budú v niektorých prípadoch musieť stavebné úrady postúpiť aj orgánom činným v trestnom konaní.
- **Stanovisko k posudku mosta na Jerichove** – ku dňu uzávierky 3. čísla obecného spravodaja sme nedostali žiadne stanovisko, ani vyjadrenie zodpovedných inštitúcií.
- **Stanový tábor pre deti** – V našej obci sa už niekoľko rokov uskutočňuje stanový tábor pre deti. Tábor, ktorý sa uskutočnil v dňoch 19. – 21.08.2011 v športovom areáli Brezolupy, je poriadaný pre deti, ktoré na túto akciu čakajú celé prázdniny. Tento rok sa tábora zúčastnilo 25 detí vo veku 5 – 15 rokov. Počas troch dní si deti osvojili zručnosti v šikovnosti, v športe, v poznávaní euro minci európskych štátov a zdatnosť v plávaní na plavárni v Bánovciach n. B.. Večer usporiadatelia prekvapili deti opekačkou a posedením pri ohni. V sobotu si po zotmení pozreli film zo stanového tábora z roku 2008 a 2010.

V mene detí, ale aj OÚ, **ďakujeme všetkým dobrovoľníkom**, ktorí boli ochotní obetovať svoj voľný čas a pomohli pri organizovaní stanového tábora: **Pavol Daniš, Katarína Danišová, Vladimír Láška st., Jaroslava Lásková, Michal Číž st., Ivana Čížová, Ing. Ctibor Hruz, Marián Jandák**. Je to veľmi náročná akcia, pretože organizátori sú zodpovední za deti nielen počas dňa, ale aj v noci, kedy majú náročné nočné služby až do rána. Zároveň pre deti pripravujú na 3 dni program a stravu. **Ďakovanie** patrí aj mamičkám detí, ktoré pripravili pre deti chutné koláčky: **Mgr. Eva Grňová, Mgr. Zuzana Valachová, Miroslava Plášeková, Mária Gašparíková, Zdenka Žáková, Renáta Oravcová, Mgr. Erika Hrebíčková a Martina Klemanová**. A nesmieme zabudnúť ani na sponzorov, ktorí prispeli tento rok na stanový tábor: **Ing. Andrej Číž z Bánoviec n. B., rodina Barterková z Bezolúp, Byterm s.r.o – Plaváreň**. Vďaka týmto sponzorom deti zaplatili za tábor len 3 €. Stanový tábor sa všetkým deťom veľmi páčil, zo stanovačky odchádzali spokojní a tešia sa opäť na budúci rok.

- **Urnový háj** – oznamujeme občanom Brezolúp, že na starom cintoríne sa začal budovať

urnový háj. Zatiaľ sa vybudovali 3 hrobové miesta. Do jedného hrobového miesta môžu ísť 4 urny. Cena za jedno hrobové miesto je 120 €. V tejto sume je hrobové miesto a vybetónovaná plocha. Táto suma je pohyblivá, závisí od výšky materiálu a cien v čase realizácie ďalších hrobových miest.

- **Upozornenie pre občanov** - upozorňujeme všetkých občanov, aby na miesto, vybudované na odpad železa, **vozili len železo** a nie iný komunálny odpad.

Zároveň chceme tiež upozorniť na **plastový odpad**. Do vriec, ktoré dostávate na plastové fľaše je potrebné dávať len **plastové fľaše z minerálky** a nie iné plasty. Ostatné plasty je potrebné dávať do nádob komunálneho odpadu. V prípade, že sa to bude opakovať, technické služby **zvýšia cenu** za komunálny odpad, čo sa následne premietne aj v poplatkoch pre občanov.

- **Oslavy** – v dňoch 19.08. – 21.08.2011 sa uskutočnili oslavy 750 rokov založenia obce Brezolupy. Oslavy prebehli veľmi dobre, bol pripravený bohatý kultúrny program pre deti i dospelých, výstavy na fare, v hasičskej zbrojnici, v ZŠ, MŠ i na zámku. Zároveň sa odohrali aj futbalové zápasy. V parku nechýbali púťové atrakcie. Oslavy vyvrcholili v nedeľu slávnostným sprievodom a svätou omšou. Týchto osláv sa zúčastnila aj naša pani

starostka. Pri tejto príležitosti jej starosta obce Brezolupy odovzdal pozvánku pre obyvateľov našej obce na hody, ktoré sa uskutočnia dňa 15.10.2011. V prípade záujmu o účasť na týchto oslavách sa prihláste v kancelárii OÚ do konca septembra. Program osláv si môžete pozrieť na web stránke obce Brezolupy. Bližšie informácie ohľadom programu Vám poskytneme cestou

miestneho rozhlasu a úradnej tabule podľa počtu prihlásených záujemcov.

- **Zákaz voľného pohybu psov v obci** - oznamujeme obyvateľom, že na území **obci je zákaz voľného pohybu psov**. Pes sa môže po obci pohybovať len na vodítku pod dohľadom svojho majiteľa. Majitelia veľkých plemien sú povinní okrem vodítka zabezpečiť svojho psa aj náhubkom. Nakoľko sa v poslednom období množia sťažnosti od obyvateľov, budú na základe **Všeobecne záväzného nariadenia č. 4/2004, ktorým sa vymedzujú podmienky držania psov, vyhovené dôsledky v zmysle platného nariadenia**. Toto nariadenie ustanovuje niektoré podmienky držania psov, evidenciu

psov a pokuty pre držiteľov psov a tých, ktorí psa vedú na území obce Brezolupy.

Obec Brezolupy - história

V predchádzajúcich číslach obecných novín sme vám sľúbili pokračovanie rozprávania o našej obci. V tomto čísle si môžete prečítať a zoznámiť sa s ďalšou časťou histórie našej obce. Chceme Vám predstaviť históriu starostov a richtárov obce a to v čase od prvej písomnej zmienky do roku 1950.

Starostovia Brezolúp

Prvá a najstaršia písomne zachovaná zmienka o obci sa datuje od roku 1294, kedy patrila pod Uhrovský hrad a ten bol majetkom pána Váhu a Tatier **Matúša Čáka Trenčianskeho**. Tento stav trval až do roku 1321. V roku 1323 sa spomína ako terra Berzolup, v tomto čase patrila obec **panovníkovi** a spravovala ju **kráľovská komora**.

V roku 1389 daroval kráľ Žigmund **bratislavskému grófovi Stiborovi** zo Stiboríc hrad Uhrovec spolu so všetkými obcami, spomína sa medzi nimi aj obec Brezolupy.

Ďalšia správa o obci je z roku 1470, kedy sa Brezolupy dostali na dlhší čas do vlastníctva **rodiny Podmanických**.

Po vymretí rodu Podmanických Rafaelom Podmanickým v roku 1559 pripadli jeho majetky kráľovskej komore a 22. apríla 1559 prevzal od vdovy Johanky z Lomnice protonotár tiež Bánovské panstvo a odovzdal ho do správy **Františkovi Zayovi**.

V roku 1594 prevzal záloh Trenčianskeho panstva **liptovský gróf Štefan Illésházy**, tým sa začala 241 rokov trvajúca slávna éra vlastníctva **Trenčianskeho panstva**, ku ktorému v tom čase patrili aj Brezolupy. Štefan Illésházy predal dňa 21. mája 1835 za 1,400.000 zlatých Trenčianske panstvo **Jurajovi Sinovi**. Novým majiteľom Brezolúp sa stala **bankárska rodina gréckeho pôvodu Sina** z Hodosu a Kizdie. Bánovské panstvo aj s Brezolupami kúpil dňa 1. apríla 1910 veľkostatkár **Jakub Neuwirth** so synom.

Richtári :

V roku 1608 bol v Brezolupoch richtárom **Tomáš Kokucz**, ktorý mal 1 štvrtku, obsieval 60 meríc, lúky mal na 6 vozov sena a mal tri kone.

1655 - **Martin Žiloviech**. V roku 1730 bol richtárom **Juraj Cibulka**.

1731/32 bol richtárom **Ondrej Oravec** - mal 6 kráv, 8 bravov a mal obchod s obratom 6 zlatých.

1770 - **Ján Haško** 1787 - **Ján Ševčík** 1800 - **Adam Boby** 1807 - **Juraj Ševčík**

1837 - **Ján Trtík** 1856/60 - **Pavol Viselka** 1867/8 - **Tomáš Režný**

1870 - **Ján Viselka** - starosta zvolený z prisťahovalcov Slezákov.

1885/95 - panstvo v prenájme u žida **Steinera**.

1895/1920 - **Ondrej Valach** zvaný „starý richtár“.

1920 - **Matej Ruisel** - obyvatelia ho nepovažovali za spoľahlivého, bol prísny a na chudobných zlý, chudobný ľud ho za to nenávidel.

1921/27 - **Jozef Plášek** - mal veľké zásluhy, začal budovať hradskú cez dedinu, dal robiť studne, stal sa vzorom všetkým budúcim starostom.

1928/31 - **Peter Ruisel**

1932/37 - **Rudolf Dohnálek** - roľník, zvolený v obecných voľbách.

1938/39 - **Augustín Valach**

1940/44 - **Augustín Valach** - bol menovaný za tzv. Slovenského štátu vládny komisárom, 1942 - stavba novej školy - v septembri sa začalo v novej škole vyučovanie (starostova zásluha).

1946 - predseda MNV - **Ján Číž** - výstavba novej cesty - pripojenie na magistrálu (stavba Vrchnice).

1948 - predseda MNV - **Jozef Ragan** - ľudia s ním neboli spokojní, preto bol v marci 1949 zvolený **Rudolf Dohnálek** - v tomto roku bola obec telefonicky spojená na telefónnu sieť.

Údaje o rokoch úradovania aj názory na vtedajších richtárov sú doslovne prevzaté z Obecnej kroniky!

Najstaršia známa a pravdepodobne aj **prvá pečať** obce Brezolupy je z roku 1733. Je v priemere 32 mm veľká. Vo štvoroblúkovom pečatnom poli je **košatý strom – breza**, pod ním sú štyri štylizované **obilné klasy**. V kruhopise je legenda – **SIGILLVM-PAGI-BREZOLUP-1733**.

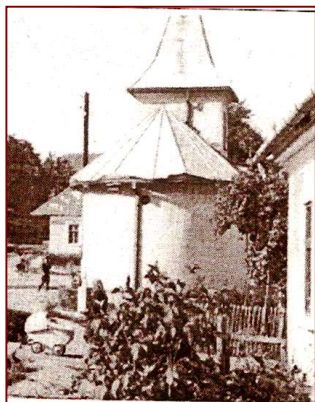
Rímskokatolícka cirkev v obci Brezolupy

Hoci žijeme v dobe, charakteristickej obrovským rozmachom médií, keď je relatívne vysoká dostupnosť informácií a každý má možnosť vyberať zo širokej ponuky, mnohé obce vydávajú svoje časopisy, či občasníky. Vo svete sa deje mnoho udalostí, ktoré majú svoj dosah a vplyv aj na nás. Zároveň však je pravdou aj to, že svoj každodenný život žijeme vo svojich rodinách, domovoch, pracoviskách... v tom našom mikrosvete, v ktorom sa každý chce cítiť dobre. Preto je aj v súčasnosti, napriek neprebernému množstvu médií, užitočné, ak nachádzame nejaké informácie o svojej obci a jej živote. Preto treba oceniť snahu ľudí, ktorí sa podujali na túto prospešnú, ale aj náročnú činnosť vydávania obecného časopisu a aj osobne im želim veľa chuti, vytrvalosti v tejto práci, aby dobré dielo malo svoje pokračovanie.

Rímskokatolícka cirkev v obci Brezolupy. Nadpis sa dá napísať aj opačne: Brezolupy v štruktúre rímskokatolíckej cirkvi. Vieme, že svoju faru máme vo Vysočanoch. Brezolupy sú filiálkou tejto farnosti. Označenie *filiálka* pochádza z latinského slova *filiā*, v slovenčine *dcéra*.

Ak sa snažíme nazrieť do histórie, zisťujeme, že je takmer nemožné dopátrať sa skutočného počiatku farnosti. Dôvody sú jasné: Mnohé doklady boli v priebehu dejín zničené. Vojny, požiare, prírodné pohromy... zničili mnoho dokumentov, na ktorých sa nachádzali informácie cenné pre poznanie histórie. Mnohé informácie ešte len čakajú na svoje objavenie, takže aj ohľadne dejín sa ešte môžeme dozvedieť niečo nové. Tých niekoľko informácií, ktoré uvádzam, čerpám z diplomovej práce Mgr. Andreja Hlbočana: *Príspevok k dejinám farnosti Vysočany*. Originálne dokumenty našej farnosti sú až matriky od roku 1679 a vizitácie z XVIII. storočia. (Vizitácia: biskup osobne alebo prostredníctvom poverených ľudí kontroluje stav farnosti. O vizitácii sa vypracuje písomný záznam, uchovávaný v archíve biskupstva. Vizitácie patria k povinnostiam biskupa a po niekoľkých rokoch sa opakujú). Avšak v schematizme Nitrianskej diecézy z roku 1889 sa uvádza, že farnosť už v roku 1331 existovala. (Schematizmus: kniha so základnými údajmi o diecéze. Obsahuje základné údaje o diecéze a jej farnostiach. V súčasnosti vychádza raz za cca 5 rokov pre interné potreby diecézy). Takisto v zápiskoch pápežských decimátorov, podľa ktorých sa v roku 1330 vypracoval súpis nitrianskej diecézy, uvádzajú medzi obcami Sancti Martiny. Naš farský kostol je zasvätený sv. Martinovi.

Prvá zmienka o obci Brezolupy je z roku 1294. Obec patrila pod Uhrovský hrad. Do roku 1663 boli farnosťou aj Pravotice a Brezolupy boli ich filiálkou. Koniec tejto farnosti pravdepodobne súvisí s pomerne známou udalosťou, keď Turci v Bánovciach pri hornom kostolíku zabili vtedajšieho pravotického farára Jána Crispicha. Prvá sakrálna budova v Brezolupoch bola kaplnka Nanebovzatej Panny Márie, posvätená 13. mája 1881. Okolnosti jej likvidácie všetci starší občania poznajú.

Súčasný kostol je zasvätený Sedembolestnej Panne Márii. Okolnosti stavby sú mnohým brezolupanom známe. O stavbe kostola je vo farskom archíve minimum zmienok, je založená len úradná korešpondencia. Nepochybne hlavný dôvod bol v tom, aby neostávali informácie o ľuďoch, ktoré by v tej dobe mohla štátna moc použiť proti nim. Kostol bol v tichosti posvätený 30. V.

1976. Opäť o tejto udalosti niet zápisnice, vychádzam len z korešpondencie a dátumu sviatosti birmovania v tom roku.

Minulosť poznávame, súčasnosť tvoríme. Je na každom z nás, čo zanecháme budúcim generáciám, aké plody našich životov budú historici objavovať v súvislosti s našou dobou.

(*odpust, hostina, kermeš*) – tradičná slávnosť spojená s hostinou na počesť výročia posviacky kostola alebo na deň jeho patróna. V našej obci slávime hody **na sviatok Sedembolestnej Panny Márie**, ktorej je zasvätený náš kostol. Tento sviatok pripadá na **15. septembra**.

Územne sa hody rozširovali spolu s rozvojom cirkevnej farskej organizácie, najmä v 18. – 19. storočí a na začiatku 20. storočia. Dodnes prežívajú tam, kde pretrváva kontinuita teritoriálneho, susedského života a kde pôsobia ako spoločensky integrujúci zvyk. Formálne sa dotvorili v stredovekých mestách. V jednotlivých regiónoch sa dbalo, aby patróni časovo rovnomerne pokryli spoločensky vhodné dátumy v priebehu celého roka, lebo s hodmi býval spojený jarmok, na ktorom očakávali kupujúcich a hostí zo širšieho okolia. Hodová slávnosť trvala v minulosti, niekedy aj dnes, viac dní. Bola to výročná udalosť, ktorá mala viac častí: cirkevnú i svetskú, rodinnú i obecnú. Príprava hodov bola príležitosťou vyčistiť a upraviť kostol, ulice, domy i dvory. Deň pred hodmi prichádzali do obce kramári a komedianti. Deti mali možnosť zoznámiť sa s jarmočnou kultúrou. V jednotlivých domácnostiach sa pieklo, varilo, mládež pripravovala miesto pre muziku. Prvá polovica nedele patrila kostolu, druhá hostine a zábave. Večer sa väčšina cezpoľných hostí odobrala domov, ale mládež ostávala. Stretnutia pri tanci boli uznávanou príležitosťou na nadväzovanie sobášnych známostí. Dodnes je to príležitosť na predstavenie snúbenca, snúbenice, na návštevu svatovcov. Hody sú tiež príležitosťou na stretnutie príbuzných a rodákov. Povinnosť prísť na hody majú predovšetkým deti a súrodenci, ktorí bývajú mimo obce. Na hody sa obyčajne pozývali i priatelia z vojenčiny a zo zamestnania. V mnohých obciach, obvykle tam, kde sú dva kostoly, mávajú veľké i malé hody.

Zdroj: [Encyklopédia ľudovej kultúry](#)

Mgr. Erika Hrebíčková

Partnerstvo a cezhraničná spolupráca

Obec **Brezolupy** sa nachádza v okrese Uherské Hradište, kraj Zlínský. Je vzdialená 13 km od centra Uherského Hradišťa a 16 km od centra Zlína. Leží v moravskom národopisnom regióne Slovácko, časti zvanej **Uherskohradištské Dolňácko**. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1261. Obec má **v súčasnosti** 1679 občanov (k 1.9.2010), v obci je obecný úrad s matrikou, základná a materská škola, pošta, kostol, cintorín, viacúčelová hala s kinom, knižnica, zdravotné stredisko s lekárnou, autokemp Slovácko s motorestom Koliba, dom záhradkárov s pálenicou.

Tradične sa v obci **poriada** jarná a jesenná auto - moto burza, plochodrážne závody, hody s právom, púť, country bál, fašiangy, beseda so skôr narodenými občanmi, víťanie narodených detí, slávnostné stretnutie jubilantov (50, 60 rokov), turnaje vo futbale a vybíjanej, súťaž strelcov Zlatá diabolka, celorepubliková súťaž modelárov Vianoční cena a mnoho iného. Pri **návšteve** obce a jej blízkeho okolia môžete vidieť niektoré zaujímavosti ako napr. **barokový zámok** z rokov 1650-68 so zámockým parkom – v súčasnosti z časti obecný úrad, **kostol Nanebovzatia Panny Márie** v centre obce, **sochu svätého Jána**

Nepomuckého, park v centre obce (starý viac ako 120 rokov), **pomník padlým z I. a II. svetovej vojny**, **pomník T. G. Masaryka**, **plochu dráhu** v strede obce. Pol kilometra za obcou smerom na Zlín nájdete malebný kút prírody zvaný **Chrástka**, jeho dominantou je obecný **rybník Hluboček** z roku 1952. Každoročne sa tretí víkend v mesiaci október v Brezolupoch konajú tradičné **krojované Slovácke**

hody s právom. Táto udalosť je príležitosťou na prezentáciu miestneho kroja, ktorý patrí do skupiny krojov **uherskohradištských-bílovských**. Pri tejto príležitosti

navštívi obec veľké množstvo návštevníkov z blízkeho i vzdialenejšieho okolia. Za týždeň po hodoch sa konajú **hodové Dozvuky**.

Starosta obce **Ing. Peter Kukla** pozýva občanov na Slovácke hody.

zdroj: internet

Mgr. Dagmar Pišová

Mikroregión Nový Dvůr

Prvou obcou, ktorú Vám predstavíme z mikroregiónu je: **Obec Milotice**

Starosta obce: **Mgr. Josef Levek**

Milotice – nemecky *Milotitz* je obec v okrese Hodonín v Juhomoravskom kraji, 6 km južne od Kyjova. V roku 2011 tu žilo 1 921 obyvateľov. V obci Milotice je sídlo partnerského Mikroregiónu Nový Dvůr. Prvá písomná zmienka pochádza z roku 1341. V období husitských vojen boli Milotice významným strediskom husitov. V roku 1648 kúpil Milotice Gabriel Serényi. V roku 1888 získal panstvo František Karel Seilern.

V Miloticiach sa nachádza renesančný zámok z druhej polovice 16. storočia, v rokoch 1720 - 1725 bol prestavaný v barokovom štýle. **Štátny zámok Milotice, nazývaný perla juhovýchodnej Moravy**, je unikátne zachovaným komplexom barokových stavieb a záhradnej architektúry.

Zámok Milotice obklopuje krásna baroková záhrada. V areáli zámku sa počas roka koná rad kultúrnych podujatí, vrátane folklórnych a folkových koncertov. Na zámku je možné usporiadať svadobný obrad.

V obci má dlhoročnú tradíciu vinárstvo. Réva sa tu pestovala už v 12. storočí. V priebehu tridsaťročnej vojny vinárstvo zaniklo a až koncom 17. storočia milotická vrchnosť pestovanie révy znovu obnovila. Pohromou pre vinice bol výskyt révokazu na konci 19. storočia. Z tohoto dôvodu sa od začiatku 20. storočia používajú sadenice vínnej révy štepenej na americké podložke, ktorá je révokazu odolná. Vinných pivníc uprostred vínnej cesty Šidleny je viac než 200, najstaršia pivnica s vinárskym lisom je z r. 1800.

Súčasná celková výmera viníc je 89 ha, z toho viničná trať Šidleny má 64 ha a trať Kopce 25 ha. Hlavné pestované biele odrody Rulandské, Ryzlink rýnský, Veltlínske zelené, Ryzlink vlašský, Tramín, Chardonnay, Müller Thurgau, z červených Frankovka, Svätovavrínecké, André, Zweigeltrebe a Portugal modrý.

Prírodná rezervácia **Písečný rybník u Milotic** leží asi 0,6 km severovýchodne od obce Milotice v nadmorskej výške 182 m. Rezerváciu tvorí mozaikovitá členená sústava rybníka s niekoľkými ostrovčekmi, príľahlými mokraďami, slatinnými lúkami a okolitým lesným porastom. Na tomto pestrom území sa vyskytuje množstvo vzácných, zvlášť chránených a ohrozených druhov rastlín a živočíchov. Rezervácia je veľmi hodnotným územím ako po stránke botanickej, zoologickej, krajinárskej tak i

estetickéj. Geologický podklad rybníka tvoria jemné piesky a vápnité íly. Pre svoje nesporné bohatstvo bola lokalita vyhlásená za rezerváciu už v roku 1956. Súčasná rozloha územia je 35,45 ha, z toho cca 20 ha tvorí vodní plocha.

Zdroj: internet

Mgr. Erika Hrebíčková

Klub dôchodcov

Výbor Klubu dôchodcov v Brezolupoch pripravil pre svojich členov dňa 13. augusta 2011 spoločnú grilovačku pod altánkom v športovom areáli Brezolupy. Opečené špekáčky, ale k tomu aj dobré víno a zákusky všetkým chutili. Všetci prítomní dôchodcovia strávili v družnej debata, pri hudbe, tanci a speve príjemné a veselé sobotňajšie popoludnie. Naši dôchodcovia sú príkladom toho, že aj na jeseň svojho života sa dá príjemne pospomínať na mladé časy, čo ich vždy dokáže povzbudiť

do ďalších dní dôchodcovského života.

Anna Jandáková

Varenie gulášov v Hradišti. Dňa 13.08.2011 sa uskutočnila v Hradišti súťaž vo varení

gulášov. Vzhľadom na skúsenosti, ktoré získala naša pani starostka pri poriadaných akciách u nás v Brezolupoch, bola pozvaná starostom obce Hradište. Súťaž prezentovalo 16 kuchárov z obce Hradište a blízkeho okolia. Do poroty, ktorá degustovala guláše

bola prizvaná aj naša starostka. Bola to veľmi pekná a zaujímavá akcia, kde sa občania mali možnosť stretnúť, porozprávať sa a prezentovať svoje kuchárske umenie. Záleží len na nás, či v krátkej budúcnosti obnovíme aj my v obci poriadanie podobných akcií.

Klub slovenských turistov (KST)

Klub slovenských turistov Brezolupy pozýva všetkých členov, ale i ostatných občanov na turistickú akciu:

1 dňový turistický zájazd - Výstup na Kriváň

Termín: 24.09.2011

Odchod: 04,00 hod. od parkoviska pri nemocnici (poliklinika)
04,15 hod. od OcÚ Brezolupy

Program:

24.09 2011 – Tri studničky – Kriváň – Jamské Pleso - Štrbské pleso

(predpokladaná dĺžka trasy je 7 hod.)

(pre menej zdatných turistov možnosť pokračovať autobusom na Štrbské pleso a tam si vybrať túru podľa vlastného uváženia)

Predpokladaný odchod autobusu zo Štrbského plesa je o 17,30 hod. !!!

Cena : 13 € na osobu

Prihlásiť sa a uhradiť poplatok za cestovné treba do 20.09.2011 z dôvodu zabezpečenia autobusu.

t.č. 0903 924 735 Radovan Rosa , e-mail : rosaradovan@gmail.com

Organizátor si vyhradzuje právo v prípade nedostatočného počtu záujemcov zrušiť turistický zájazd.

Prosím o dôsledné dodržanie pokynov uvedených na plagáte!!! Poistenie – individuálne, nie je v cene!!!

Akciu zabezpečujú **Rosa Radovan a Ing.Oršula Miroslav , KST Brezolupy.**

Telovýchovná jednota „Partizán“

Telovýchovná jednota Brezolupy dáva do pozornosti strelcov gólov v sezóne 2010/2011:
Muži – Škarba Erik 16, Mačas Pavol 8, Gajdoš Branislav 8, Rosa Radovan 6, Kozinka Ľuboš 4, Valach Branislav 4, Halavin Marián 3, Mačas Michal 3, Valach Tomáš 2, Plášek Miroslav 1, Darmo Juraj 1, Valach Matej 1, Valach Juraj 1.

Žiaci – Pisár Michal 9, Brabec Alan 5, Brida Viktor 3, Láska Vladimír 3, Hrebíček Patrik 2, Daniš Tomáš 1.

Začala sa súťaž v sezóne 2011/2012. Naďalej súťažia vo futbale A mužstvo a žiaci.

V A mužstve došlo k zmene trénera:

- doterajší tréner p. Melas odišiel do Skačian a naše mužstvo bude trénovať p. **Milan Dubný**.

K zmene došlo i u hráčov: - na hosťovanie do Nedanoviec odišiel bánovský hráč Erik Škarba,

- hráča nášho mužstva, Ľubomíra Kozinku, sme vymenili na hosťovanie za hráča **Ivana Kľačku**, ktorý je hráčom Biskupíc,
- túto sezónu nám vypomôžu hráči, ktorí sú u nás na hosťovaní: **Juraj Bujna** - hráč z Bánoviec n. B., **Michal Jánošík** – hráč z Biskupíc,

Mužstvo omladil i náš hráč, ktorí sa vrátil z dorastu – **Peter Kajaba** ml. .

Nesmieme zabudnúť ani na našich hráčov – žiakov, ktorí začali svoju sezónu dňa 20.08.2011 v Rybanoch.

Trénerom týchto hráčov je **Ing. Michal Mikuš a Pavol Mačas**.

V mužstve nastali tiež zmeny: - hráč Michal Pisár odchádza hrať za dorast do Rybian,

- hráč Martin Drengubiak odišiel hrať za žiakov do Dežeríc.

Tréningy hráčov – žiakov bývajú v pondelok a vo štvrtok o 18,00 hodine. TJ prosí rodičov, aby posielali svoje deti na tréningy, aby mohli čo najlepšie reprezentovať svoje mužstvo.

Prajeme všetkým hráčom a ich trénerom veľa úspechov v sezóne 2011/2012!

Najbližší rozpis zápasov jesennej futbalovej súťaže

I. trieda PE, BN A družstvo

7.8.	17:00	Rybany	BREZA	ODCHODY
14.8.	17:00	BREZA	Hradište	Breza
21.8.	17:00	Krásna Ves	BREZA	15:30
28.8.	17:00	K.N.Ves	BREZA	15:30
4.9.	16:00	BREZA	D.Naštice	
11.9.	16:00	Dežerice	BREZA	14:45
18.9.	15:30	BREZA	Dvorec	
25.9.	11:00	L.Opatovce	BREZA	9:45
2.10.		BREZA	voľno	
09.10.	14:30	Nadlice	BREZA	13:15
16.10.	14:00	BREZA	Zlatníky	
23.10.	11:00	Ruskovce	BREZA	9:45
30.10.	14:00	BREZA	Biskupice	

III. trieda žiaci BN

20.8.		Rybany	BREZA	ODCHODY
28.8.	14:00	D. Naštice	BREZA	13:00
1.9.	11:30	Haláčovce	BREZA	10:30
3.9.	11:30	BREZA	Dežerice	
10.9.	11:30	Krásna Ves	BREZA	10:30
15.9.	11:30	BREZA	Zlatníky	
17.9.	11:30	BREZA	L.Opatovce	
24.9.	11:30	Uhrovec	BREZA	10:30
1.10.	11:30	BREZA	H.Ozorovce	
8.10.	10:00	Dvorec-Chlie	BREZA	9:00
15.10.	11:30	BREZA	Ruskovce	
22.10.	11:30	Podlužany	BREZA	10:30
29.10.	11:30	BREZA	Biskupice	

Výsledky doterajších zápasov v sezóne 2011/2012:

Muži: Rybany – Brezolupy 1:2, Brezolupy – Hradište 1:0, Krásna Ves – Brezolupy 0:4, Klátová Nová Ves – Brezolupy 2:0, Brezolupy – Dolné Naštice 1:2, Dežerice – Brezolupy 5:1.

Strelci gólov: Mačas Pavol 2, Gajdoš Branislav 2, Rosa Radovan 1, Plášek Miroslav 1, Bujna Juraj 1, Darmo Juraj 1.

Žiaci: Dolné Naštice – Brezolupy 8:1, Brezolupy – Dežerice 3:2, Rybany – Brezolupy 6:0, Haláčovce-Otrhánky – Brezolupy 5:4.

Strelci gólov: Brabec Alan 6, Láska Vladimír 2.

Akcie na miestnom ihrisku:

Dňa 16.07.2011 sa uskutočnil 13. ročník turnaj GÁBOR CUP za účasti týchto mužstiev: GÁBOR, HELLA, MAN, TJ BREZOLUPY. Počas turnaja sa cez prestávky kopali pokutové kopy. Prví piati boli odmenení vecnými cenami. Poradie mužstiev bolo nasledovné: I. miesto - HELLA

II. miesto – MAN

III. miesto – BREZOLUPY

Ing. Juraj Valach, predseda TJ

Základná škola internátna pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a Špeciálna materská škola

V minulom čísle sme Vás informovali o pedagogických zamestnancoch školy. O deti sa však starajú aj nepedagogickí zamestnanci, ktorí zabezpečujú chod školy a to tety kuchárky, pomocní vychovávatelia a technicko-hospodárski zamestnanci, ktorými sú:

Ostatní zamestnanci školy:

**Pomocní
vychovávatelia**
Miroslav Kopecký
Ľudmila Mačasová
Beáta Valovčiaková
Marta Darmová

**Zamestnanci
školskej jedálne**
Vedúca ŠJ
Emília Pristašová
Kuchárky
Edita Bimová
Renáta Marková
Mária Drengubiaková
Zdena Sýkorová

THP zamestnanci
Ing. Eva Valachová
Mgr. Zuzana Valachová
Mgr. Erika Hrebíčková
Anna Pavlenová
Zdena Kováčová
Marta Valachová
Ján Pavlis

KONCOROČNÝ VÝLET

MDD je sviatok všetkých detí, preto sme sa rozhodli, že tento rok spojíme oslavu dňa detí s koncoročným výletom. Ráno sme plní očakávania nastúpili do autobusu a vybrali sme sa spoznávať naše okolie. Prvé kroky viedli do krajského mesta do Trenčína. Trenčiansky hrad sa v týchto dňoch premieňal na rozprávkovú krajinu. Vstúpili sme na nádvorie, kde nás už čakala sprievodkyňa s inštrukciami. Dozvedeli sme sa, že hrad sa premenil na rozprávku Kráska a zviera. Zrazu sme sa i my stali súčasťou deja. Strelili sme sa s Kráskou a jej otcom, s namysleným princom, s krásavcom Gaskonom. Vlk nás previedol čarovným svietiacim lešom. Išli sme tajnou chodbou, pani Kanvica a pán Svetník nám i Kráske vysvetlili, prečo sa krásny princ premenil na škaredé zviera. Nakoniec sme sa dostali do nádhornej siene plnej svietiacich stromov, kde sa rozprávka končila, ako každá šťastne. Zviera sa zmenilo na princa a všetci žili šťastne až pokým nepomreli.....

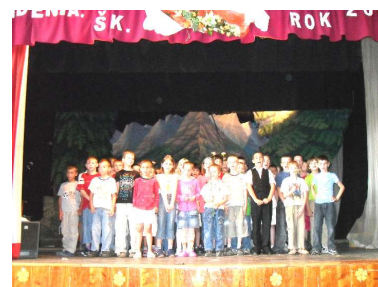
Potom sme plný zážitkov nastúpili do autobusu a cesta pokračovala do malej dedinky Podolie, kde sme vstúpili do krajiny trpaslíkov, v ktorej sme videli maličké hrady a zámky. Niektoré sa ešte len stavajú, ale to nám nevadilo. Cítili sme sa ako obri, v oknách zámkov sme hľadali princeznú a princov.

Ďalej nás cesta zaviedla do dedinky Bojná, kde sa nachádza Ranč pod Babicou. Tento krát sme sa ocitli v krajine zvierat. Videli sme srnky, jelene, kozičky, opice, kone a ťavy. Boli tu tiež veľké levy, ale my sme sa nebáli. Dážď nám trochu pokazil plány, avšak vynašli sme sa, a opiekli sme si v krytom altánku slaninku. Tá bola ale výborná. Potom znovu vyšlo slniečko a konečne sme sa ocitli v krajine detí. Skákali sme na hrade, hojdali sme sa, vystrájali a zabávali sa na detskom ihrisku. Unavení, ale plní krásnych zážitkov sme sa vracali naspäť do školy. Už teraz sa tešíme na objavovanie ďalších kútov Slovenska.

1.ŠKOLSKÁ AKADÉMIA

Naša škola prvýkrát uskutočnila dňa 17.6.2011 školskú akadémiu, na ktorú boli pozvaní rodičia a obyvatelia Brezolúp. Všetky deti si pre svojich najbližších pripravili krásny program, v ktorom sme sa rozlúčili s našimi najstaršími žiakmi so štvrtákmi. Na začiatku akadémie pani riaditeľka s pani zástupkyňou odovzdali najúspešnejším žiakom, ktorí reprezentovali školu diplomy. Potom sme si pozreli krátku prezentáciu zo života detí v našej škole. A konečne sa mohol začať program. Deti spievali, tancovali, recitovali, hrali divadielko o perníkovej chalúpke. Na záver sa štvrtáci krátkymi básničkami rozlúčili so všetkými zamestnancami školy. Úplný záver patril všetkým deťom a ich pesničke o lúčení sa so školou. Pani Pilátová, mamička štvrtáka Paťka, pripravila pre všetkých veľké prekvapenie a spolu so štvrtákmi sa krátkym príhovorom rozlúčila a deti odovzdali zamestnancom školy krásne

KNIHOZEM

Školská knižnica v ZŠI pre žiakov s NKS poriada akciu pod názvom **KNIHOZEM**, ktorá bude trvať až do konca októbra, kedy vyvrcholí súťažou o najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice a besedou s pani spisovateľkou **Toňou Revajovou**. Počas niekoľkých týždňov budú prebiehať popoludnia s knihou – „Čítanie nahlas“ - čítajú zamestnanci školy a čítanie prisľúbila i pani zástupkyňa. Akcia sa poriada pri príležitosti **Medzinárodného dňa školských knižníc**.

Na začiatku školského roka sme si spomedzi detí zvolili KNIŽNÚ HLIADKU, ktorá bude pomáhať pri rekonštrukcii (upratovaní) dedinskej knižnice.

Srdečne pozývame všetky deti, všetkých ktorí radi čítajú, na besedu s pani spisovateľkou **TOŇOU REVAJOVOU**. Beseda sa bude konať koncom októbra v sále Kultúrneho domu (termín sa upresní prostredníctvom Oznamu na tabuli, alebo našej internetovej stránky).

Zároveň by som chcela všetkých majiteľov nepotrebných kníh, ktoré máte založené niekde v kúte a nepotrebuje ich (hlavne detské knihy), môžete ich doniesť na spomínanú akciu, alebo priamo do ZŠI.

Za všetky deti veľmi pekne ĎAKUJEM!!!!

Eva Drengubiaková

www.knihozem.webnode.sk

Dňa 5. septembra začal nový školský rok 2011/2012

a školské lavice obsadili žiaci základných a stredných škôl.

Prajeme im veľa úspechov a len dobrých učiteľov!

Termíny školských prázdnin v školskom roku 2011/2012

Prázdniny		Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách
jesenné		27. október 2011 (štvrtok)	28. október – 31. október 2011	2. november 2011 (streda)
vianočné		22. december 2011 (štvrtok)	23. december 2011 – 5. január 2012	9. január 2012 (pondelok)
polročné		2. február 2012 (štvrtok)	3. február 2012 (piatok)	6. február 2012 (pondelok)
jarné	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj, Trnavský kraj	17. február 2012 (piatok)	20. február – 24. február 2012	27. február 2012 (pondelok)
	Košický kraj, Prešovský kraj	24. február 2012 (piatok)	27. február – 2. marec 2012	5. marec 2012 (pondelok)
	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	2. marec 2012 (piatok)	5. marec – 9. marec 2012	12. marec 2012 (pondelok)
veľkonočné		4. apríl 2012 (streda)	5. apríl – 10. apríl 2012	11. apríl 2012 (streda)

letné	29. jún 2012 (piatok)	2. júl – 31. august 2012	3. september 2012 (pondelok)
-------	--------------------------	-----------------------------	---------------------------------

Spoločenská rubrika

ROK 2011

Naši najmladší spoluobčania:

Narodil sa človek, všetkým na radosť,
kmotry pečte radostníky, by ich bolo všetkým dosť.
Veď k nám prišiel premilený hosť, sťa nový letorost.
Prišiel celej našej obci ten hosť na radosť.
Nuž vitaj nám na svete, dieťaťko krásne,
tvoj príchod znamená radosť a jas,
zo šťastia rodia sa najkrajšie básne,
ktoré ti napíše život a čas.

V roku 2011 sa narodili:

Ďuračková Zoe Michaela	11.07.2011
Krchník Samuel	21.07.2011
Krchníková Paulína	21.07.2011

Želáme deťom, aby ich domov bol vždy plný porozumenia a ľudskosti!

Manželstvo uzavreli:

„Už nikdy ja a ty,
ale navždy MY!“

Ing. Katarína Zwiasová a Ing. Adrián Feja 10.06.2011

*Blahoželáme a prajeme veľa šťastných krokov
na spoločnej ceste životom.*

Naši jubilanti:

Pavlen Jozef	75	14.07.	Pompová Klára	60	19.09
Lehocký Milan	65	08.07.	Kováčová Soňa	50	26.08
Plášek Ivan	65	13.07.	Jarolín Miroslav	50	07.09
Jandáková Anna	65	10.09.	Valovčiak Jozef	50	05.09

Srdečne blahoželáme!

*Sú v živote vzácne chvíle, ktorým treba úctu vzdať,
preto s veršom prichádzame, zdravia, šťastia Vám popriať.
Nech pre Vás vždy slnko svieti, jubilanti naši milí,
to Vám prajeme všetci v tejto krásnej chvíli.*

Dňa 28. júla 2011 nás navždy opustil náš spoluobčan
Emil Boďo vo veku 87 rokov

+ Česť jeho pamiatke!

Zdravý životný štýl

- ❖ Jedávate s chuťou a najmä výdatne?
- ❖ Myslíte si, že budete pokojnejší, keď sa vaša nervová sústava obalí tukom?
- ❖ Jedávate najmä večer?
- ❖ Dávate prednosť múčnym a riadne omasteným jedlám?
- ❖ Ak máte možnosť, ľahnete si po dobrom jedle na jednu až dve hodiny?
- ❖ Ak nemôžete večer zaspáť, užijete prášky na spanie?
- ❖ Chodievate spávať pravidelne?
- ❖ Chodievate na výlet autom?
- ❖ Staviate sa pasívne k možnosti dostať sklerózu, infarkt, či vysoký krvný tlak?

Ak ste odpovedali na väčšinu otázok kladne, je najvyšší čas, aby ste sa zamysleli nad svojou životosprávou a podnikli konkrétne kroky na jej zmenu.

Najdôležitejšie zásady životosprávy z hľadiska psychohygieny sú všeobecne známe, ale v praxi ich často nedodržiavame.

Prvou zásadou je správne si rozdeliť deň na činnosť a odpočinok. Vieme vôbec odpočívať? Odpočívame po väčšej či menšej únave. Keď pracujeme duševne, nemali by sme „odpočívať“ v pokoji. Pociť únavy všetci dobre poznáme a s pribúdajúcimi rokmi ho poznávame čoraz častejšie. Následky únavy sa hromadia pri nedostatku nočného, ale i denného odpočinku, pri dlhotrvajúcich starostiach, či dlhodobom nadmernom telesnom alebo duševnom výkone. Často sme unavení aj preto, že sa nesprávne stravujeme, fajčíme, či pijeme. Nedokážeme sa uvoľniť, strieďať svoje povinnosti a starosti zaujímavejšími a radostnejšími činnosťami, alebo preto, že s našim spánkom nie je niečo v poriadku. Práve výdatný spánok nás väčšinou chráni pred ťažkosťami. Ľudia, ktorí si po práci, námahe, či zábave vedia vyhnať z hlavy starosti a nepríjemné myšlienky, zaspávajú lepšie ako tí, ktorí „pracujú hlavou“. Aj nadmerné večerné prejedanie sa narúša spánok. Znalci jogy radia tým, ktorí nemôžu spávať: „Pred spánkom si želajte mier pre seba a pre všetkých ľudí. Vybavujte si len príjemné predstavy (hladinu jazera, slnkom prežiarený les...), potichu alebo len v duchu si hovorte pekné slová, vety, verše.“

Delenie odpočinku na pasívny a aktívny je dosť povrchné. Ani sledovanie televízie alebo rozhlasu nemusí byť vždy pasívnym ničnerobením! Môže byť veľmi aktívny odpočinkom, keď v nás provokuje otázky, myšlienky, úvahy. Ale môže byť aj otupujúcim leňošením, ktoré ničí dušu i telo, spôsobuje malátnosť a ľahostajnosť. Vždy záleží na tom, po čom odpočívame a ako odpočívame. Ak sa chceme stať vnútorne spokojnými, udržať sa sviežimi, mladými, zdravými a výkonnými, nesmieme sa zastavovať pred prekážkami, ani byť pohodlnými. Preto by sme mali vo voľnom čase začať robiť niečo celkom iné, nové, nevyskúšané. Možnosti je veľa, len treba prekonať svoje zvykové bariéry. Dôležitou je zásada vykonávať inú činnosť, než bola tá predchádzajúca. I keď to nedokáže veľa ľudí, pokúste sa práve vy tvorivejšie a aktívnejšie využívať svoj voľný čas, čím prispejete aj k zlepšeniu svojej celkovej životosprávy.

PhDr. Mária Odehnalová

RADY A RECEPTY PRE GAZDINKY

Chutné a lacné

Zo starých žemlí pripravíme chutné jedlo. Namočíme ich do mlieka a vyformujeme z nich guľky. Guľky povaľkáme v škorici a cukre a opečieme na teflónovej panvici.

Koláč S hrozienkami

Pri pečení neklesnú hrozička v ceste, ak ich po umytí namočíme do trošky horúceho rumu. Okrem toho koláč je oveľa chutnejší.

Uschnutý koláč ako Čerstvý

Zvyšky koláča netreba zahadzovať. Bude ako čerstvý, ak ho navlhčíme studenou vodou a opečiete na panvici bez tuku.

Pečenie

Cukrová pena ostane dlhšie roztierateľná, ak do nej pridáte trochu kypriaceho prášku do pečiva.

Tekvicové placky so syrom

Suroviny: 400g tekvice, 2-3 lyžice strúhaného syra, 2 vajcia, 40g tuku, 80g hladkej múky, cibuľa, muškátový oriešok, 3dcl mlieka, kôpor, soľ.

Postup: Tuk a múku rozohrejeme, pridáme mlieko a miešame do zhustnutia. Necháme vychladnúť. Nastrúhanú tekvicu a syr pridáme do hmoty s ostatnými prísadami. Sformujeme malé placky, ktoré vypražíme na oleji po oboch stranách. Môžeme podávať s tatárskou omáčkou a rajčiakovým šalátom.

Pár myšlienok a prísloví

✚ Kto je v láske múdry, miluje čo najviac a hovorí čo najmenej.

A. Tenison

✚ Najkratšie odpovede NIE a ÁNO vyžadujú najdlhšie rozmýšľanie.

Phytagoras

✚ Veselosť je druhom odvahy.

Hemingway

✚ Vieme, čo sme, ale nevieme, čo z nás bude.

Shakespeare

Vždy s úsmevom

Pred pôrodnicou zaškrípu brzdy, z auta vybehne dychčiaci muž, uteká k zadným dverám, otvorí ich, zhrozene pozrie dovnútra a zúfalo zakričí: „Preboha a ženu som nechal doma!“

Dnes ráno ma prvý raz zobudil budík. „Bol azda pokazený?“
Nie, ráno mi ho žena hodila do hlavy.

Keď som bol mladý, nemal som ani potuchy, čo je to šťastie. „A kedy si na to prišiel?“
Keď som sa oženil, ale už bolo neskoro.

Prečo sa Vaša manželka oblieka tak elegantne a vy tak skromne?
Ona sa oblieka podľa módy a ja podľa zárobku.

Žena poslala mužovi do kúpeľov telegram: „Nezabúdaj, že sme zosobášení!“
Odpoveď znela: „Telegram sa oneskoril o dva dni.“

N á v r a t k a

Vaše rady, pripomienky, postrehy, námety a návrhy k životu obce
(Očakávame od občanov akékoľvek podnety do novín, prípadne nové námety, rady pre záhradkárov, recepty a iné praktické rady, ktoré môžete odovzdať osobne na obecný úrad, do schránky pri OcÚ, alebo mailom na adresu: **brezolupyocu@gmail.com**) Tešíme sa na spoluprácu !

(Očakávame od občanov akékoľvek podnety do novín, prípadne nové námety, rady pre záhradkárov, recepty a iné praktické rady, ktoré môžete odovzdať osobne na obecný úrad, do schránky pri OcÚ, alebo mailom na adresu: **brezolupyocu@gmail.com**) Tešíme sa na spoluprácu !

Návratka

<<

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

Kontakt: 038/7660233, email: brezolupyocu@gmail.com, www.obecbrezolupy.sk

Mgr. Dagmar Píšová (textová a grafická úprava), Mgr. Erika Hřebíčková, Eva Drengubiaková

Počet výtlačkov: 160

Cena: nepredajné

Texty neprešli jazykovou úpravou.

Na **životě** v obci se podílí podstatnou měrou místní složky a organizace: [autoklub](#), červený kříž, country kapela "Jižané" s osadou Rouver Scout, český svaz bojovníků za svobodu, honební společnost, [farnost](#), hasiči, [kynologové](#), myslivci, [tanečně sportovní skupina Pohoda Březolupy](#), rybáři, seskupení ochránců přírody Orchis, sdružení rodičů při ZŠ, [Sdružení technických sportů a činnosti](#), [taneční soubor Botík](#), TJ sokol, turisti, zahrádkáři.

Obec Březolupy je schopna plně **zabezpečit**, v případě Vašeho zájmu o **rekreaci** či vybudování svého **nového domova**, standartní životní požadavky a požitky. V minulosti, kdy byl patrný rozvoj domácí rekreace a v posledních letech se tento trend vrací, byly Březolupy se svým kempem hojně využívány jako místo „hlavního stanu“, kde je příjemný a klidný pobyt, hlavní stan, který není sám o sobě nezajímavý, navíc v jeho okolí do cca 15 km se nachází vhodná místa k návštěvám jako je historické Uherské Hradiště, Staré Město a Uherský Brod, pohoří Chřiby s hradem Buchlov a zámek v Buchlovicích včetně

zámecké zahrady, lázeňské Luhačovice, podnikatelský zajímavý Zlín, Otrokovice či vzdálenější Kroměříž. Naši obci také prochází cyklostezka Zlín, Uherské Hradiště, Uherský Brod.

V obci mají své **provozovny** drobní živnostníci, kteří poskytují v obci základní služby. Obec jako taková je napojená na obecní a SVK kanalizaci, rozvod el. proud Eon, vodovod SVK, plynovod RWE. Orientační cena (k 1.1.2008) plně zasiťovaného pozemku je 250 - 500 Kč/m², příslušný stavební úřad v Bílovicích.

Těšíme se na Vaši návštěvu v Březolupích.
obec Březolupy

Slovácko a Zlínsko je národopisná oblast' južnej a juhovýchodnej Moravy juhovýchodne od Brna . Slovácko zahŕňa okres Hodonín a Uherské Hradiště, zasahuje do okresov Zlín a Břeclav . Delí sa na národopisné podoblasti: **Dolňácko**, **Hornácko**, **Podluží**, **Moravské Kopanice** a oblast' **Hanácké Slovácko**. Ku **Slovácku** je novo priradovaná i oblast' **Podpálaví** a okolie Mikulova . Slovácká časť **Zlínska** sa rozkladá na juh od Zlína a zaberá oblast' **Luhačovického Zálesí**, časť Bielych Karpát na východe a na západe severný okraj Chřibů . Oblast' Zlína a okolie ponúka zaujímavé prírodné lokality, poskytujúce ubytovanie v kempoch, chatách a chalupách , najnavštevovanejšie sú **Želechovické paseky** , ktoré lákajú k výletom turistov na bicykli i znožmo. V oblasti **Luhačovického Zálesí** Vizovické vrchy prechádzajú v Biele Karpaty a môžete tu vidieť krásne príklady zachovalých orchidejových lúk, v **Luhačoviciach** napokon prekrásnu **lázeňskou kolonádu** . Kúpele Luhačovice ponúkajú rozmanitú možnosť **ubytovania** a súčasťou je i možnosť wellness a relaxačných pobytov . V **Zlíně** a okolí môžete obdivovať pozoruhodné pamiatky, napríklad **gotický kostol v Tečovicích**, barokový zámok v Napajedlech a hrad **Malenovice**. Zlínsko ponúka tiež veľa príležitostí ku športovaniu. Nechýbajú tu tenisové kurty a haly, kuželný ani fitcentra, región ponúka bohaté

v lyžovanie po hrebeňoch **Vizovických**

možnosti plávania, letné rodinné dovolenky s deťmi pri vode, môžete sa plaviť po

Baťovom kanále,
alebo pre priaznivcov **vrchov**.

